

Suomen viksuimmat valittiin

■ Suomen Akatemian Viksu 2004 -kilpailun pääpalkinnon voitti **Saara Järvinen** Helsingin Suomalaisesta Yhteiskoulusta. Voitokkaassa työssään Saara analysoi Siljan tarinaa Volter Kilven romaanissa Kirkolle.

Suomen Akatemian Viksu-kilpailuun voivat osallistua lukiolaiset millä tahansa lukion oppiaineeseen liittyvällä aiheella. Suosituimpia aihealueita olivat tällä kertaa kirjallisuus, biologia, historia ja fysiikka.

Kilpailun avulla Suomen Akademia haluaa innostaa nuoria tutkimuksen pariin ja tutustuttaa tutkijan ammattiin. Vuoden 2004 kilpailuun osallistui 150 lukiolaista 140 kilpailutyöllä. Kaksi kolmasosa kilpailijoista oli tyttöjä.

Opetusministeri **Tuula Haatainen** totesi maaliskuisessa palkintojenjakotilaisuudessa, että kiinnostus tieteeseen ja tutkijan uraan on viime vuosina kasvanut ja tieteeseen luotetaan.

– PISA-tutkimuksen perusteella Suomen nuorten ongelmanratkaisutaidot ovat OECD-maiden kärkijoukkoa. Meillä on heikosti suoriutuvia oppilaita muita maita vähemmän.

Akatemian pääjohtaja Raimo Väyrynen huomautti, että Akatemian tavoite on kilpailun laajentaminen. Entistä useamman lukion oppilaat pitäisi saada osallistumaan kilpailuun.

Haastetta on tarjolla teknisille tieteillekin. Vaikka fysiikka rannattiin kohtalaisen suosituksi aiheeksi, kymmenen palkitun joukossa ei ollut yhtään fysiikan työtä, vain yksi kemian ja yksi mate-

matiikan työ. Sen sijaan biologias-ta palkittiin neljä työtä.

Kolmen kärki

Ensimmäisen palkinnon voittanut Saara Järvinen Helsingin Suomalaisesta Yhteiskoulusta analysoi kirjallisuusaiheisessa työssään Volter Kilven saaristolaisarjan Kirkolle -romaanin Siljan tarinaa osana kokonaisuutta.

Toiseksi sijoittui **Antti Koulumies** Helsingin Suomalaisesta Yhteiskoulusta. Hänen historiaan alaan kuuluva tutkimuksensa käsitteli vuoden 1961 noottikriisiä ja siihen liittyviä tulkintoja.

Kolmannen palkinnon sai **Mirjami Kempainen** Oulun lyseon lukiosta. Mirjamin tutkielma kartoitti hevosen karsinan sotkemiskäyttäytymistä.

Myös opettaja palkittiin

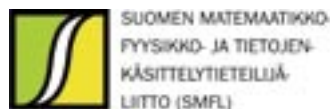
Oppilaitaan useana vuonna tutkielman tekemisessä tukeneet, kannustaneet ja rohkaisseet opettajat **Merikki** ja **Esa Lappi** palkittiin Viksun opettajapalkinnolla.

Merikki Lappi on Päivölän kansanopiston matematiikkalinjan johtaja. Lisäksi hän opettaa ruotsia ja matemaattisia aineita Valkeakosken lukiossa sekä Päivölän kansanopistossa. Esa Lappi opettaa matematiikkaa, fysiikkaa ja tietotekniikkaa Päivölän kansanopistossa sekä matematiik-

kaa Maunulan matematiikkaluokiossa Helsingissä.

Aktiivisuudesta ja hyvä-

tä menestyksestä palkittiin myös neljä koulua: Kaurialan lukio Hämeenlinnasta, Ressun lukio

SUOMEN MATEMAATIKKO-
FYYSIKKO- JA TIETOJEN-
KÄSITTELYTIEDELLÄ
LIITTO (SMFL)

Neljän tieteen kisasta **RAUTAINEN JOUKKO KANSAINVÄLISIIN KOITOKSIIN**

Teksti: **Antti Lauri**, SMFL:n hallituksen puheenjohtaja

■ Matematiikka-, fysiikka- ja tietotekniikkaolympialaisien kansalliseen valmennustiimiin saatiin rautainen joukko nuoria Neljän tieteen kisan kovatasoisista loppukilpailuista.

Matemaattisten aineiden opettaja liitto MAOL järjesti jälleen Neljän tieteen kisat lukiolaisille ja yläastelaisille. Valtakunnalliset kovatasoiset loppukilpailut pidettiin helmikuun alussa.

Perinteen mukaisesti Suomen matemaatikko-, fyysikko- ja tietojenkäsittelytieteilijäliitto SMFL

palkitsi jälleen matematiikan, fysiikan ja tietotekniikan lukion sarjojen voittajat.

Tiukassa matematiikkakilpailussa voittajana maaliin selvisi tällä kertaa **Janne Kokkala** Valkeakosken aikuislukios-ta. Toinen oli **Ville Pettersson** Someron lukiosta, ja kolmas **Kosti Jokinen** Valkeakosken aikuislukios-ta.

Kari Likonen

Kymmenen parhaimman työn tekijät oli kutsuttu palkittaviksi. Alarivissä vasemmalta Heli Kutvonen, Saara Järvinen, Karoliina Nieminen ja Alma Yrjö-Koskinen ja takarivissä vasemmalta Satu Simelius, Emmi Mäkinen, Antti Koulumies, Vadim Kulikov, Anna Mäkinen ja Mirjami Kempainen.

Helsingistä, Turun normaalikoulun lukio ja Tampereen Lyseon lukio. □

Lisätietoja: www.aka.fi/viksu

Fysiikkakilpailun voitti selvällä erolla seuraavaan **Yrjänä Hynninen** Kuopion lyseon lukiosta. **Lasse Franti** Linnankosken lukiosta Porvoosta saavutti kisassa toisen sijan, ja kolmas oli **Teemu Jurvansuu** Sotkamon lukiosta.

Lukion tietotekniikka- eli

Datatähti-kilpailun ykkönen oli **Mikko Ervasti** Resson lukios- ta Helsingistä. Oulun lyseon lukion oppilas **Ilkka Mattila** sijoittui toiseksi, ja **Jussi Sainio** Martinlaakson lukiosta Vantaalta kolmanneksi. □

Kuvassa vasemmalla matematiikkakilpailun kakkonen **Ville Pettersson** ja oikealla kolmanneksi sijoittunut **Kosti Jokinen**. Kilpailun voittaja **Janne Kokkala** ei ollut mukana palkintojenjaossa.

Lukiolaisten fysiikan loppukilpailun toiseksi sijoittui **Lasse Franti**. Voittajakolmik- on muilla jäsenillä taisi olla jo kiire valmistautumaan tuleviin koitoksiin.

Datatähti-kilpailun Lukiosarjan kuvassa vasemmalta **Ilkka Mattila** (toinen), **Mikko Ervasti** (voittaja) ja **Jussi Sainio** (kolmas).

Pienemmällä insinöörikoulutusmäärillä ENEMMÄN JA PAREMPAA TULOSTA

TEK pitää välttämättömänä insinööri- ja DI-koulutuksen aloituspaikkamäärien laskemista.

DI-koulutuksessa aloituspaikkojen määrä pitäisi laskea noin 3 500 uuteen opiskelijaan ja insinöörikoulutuksessa noin 7 000 uuteen opiskelijaan vuodessa. Nyt teknillisen korkeakoulutuksen aloituspaikkojen määriä on lähes 15 000.

TEKin näkemyksen mukaan aloituspaikkojen määrän laskeminen on välttämätöntä koulutuksen laadun ja koulutusresurssien tehokkaan ja tarkoituksenmukaisen käytön kannalta.

Insinööri- ja DI-koulutuksen sisäänotto on kolminkertais- tunut viimeisten 15 vuoden aikana. Alan koulutusmäärät ovat myös kansainvälisesti vertaillen erittäin suuria eli 22 prosenttia kaikista korkeakoulututkinnoista. Kun netto-osallistumisaste korkeakoulutukseen on Suomessa 72 prosenttia, tällä menolla ennen pitkää 15 prosenttia suomalaisista on insinöörejä tai diplomi-insinöörejä.

Tekniikan alan opiskelijamäärien radikaalin kasvun vuoksi opiskelijoiden määrä opetushenkilötyövuotta kohden on kasvanut teknillisissä yliopistoissa 15 opiskelijasta lähes 30 opiskelijaan vuosien 1990–2004 välillä. Myös ammattikorkeakouluissa lähiopetuksen määrä on vastaavana ajanjaksona lähes puolittunut.

Huomattavasti heikentynyt opiskelija/opettaja -suhdeluku aiheuttaa merkittäviä ongelmia koulutuksen laadulle. Lisäksi tekniikan alan opintojen keskeyttäminen on mittava ongelma, ja alan

työttömyys on jatkuvasti pahentunut. Myöskään rekrytointipohjan merkittävä laajeneminen laajan matematiikan opiskelun huomattavan lisääntymisen kautta ei näytä lähivuosina todennäköiseltä.

Pienentämällä opetusryhmien kokoa ja parantamalla opintojen ohjausta voidaan vähentää keskeyttämis- ja parantaa koulutuksen laatua. Tällöin voidaan saada vieläpä lähes sama määrä tutkintoja, vaikka aloituspaikkamääriä las- kettaisiin, TEKin tulevaisuustutkija **Kati Korhonen-Yrjänheikki** sanoo.

TEK otti kantaa aloituspaikkojen määrään huhtikuun 13. päivänä, jolloin insinööriopiskelijat marssivat ulos ammattikorkeakouluista. TEK antoi näin tuensa Insinööriopiskelijoiden liitolle, jonka järjestämällä ulosmarssilla haluttiin kiinnittää huomiota ammattikorkeakoulujen opiskelijamäärien päättömään kasvatamiseen.

Tekniikan alan koulutusta tarjoavien yliopistojen ylioppilaskunnatkin yhtyvät Insinööriopiskelijaliiton ja TEKin huoleen tekniikan alan liian suurista koulutusmääristä.

AKAVA:n opiskelijavaltuskunta AOVA tukee myös vaatimuksia alentaa insinöörikoulutuksen aloituspaikkamääriä. □